

„Soča“ izhaja vsak četrtek in velja s posto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta " 2.30
Četrt leta " 1.20
Kmetovalec za naročnike Soče Vse 1.
f. 2—Pol leta f. 1. Za nenačnike: Vse
leto f. 3.—Pol leta f. 1.60

Pri oznanilih in ravno tako pri „poslaničku“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 " " " 2 krat
6 " " " 2 krat
Za večje črke po prostoru.

SOČA

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Srečno novo leto.

Predno se od leta 1875 poslovimo, zahvaljujemo se svojim prijateljem in zvestim podpornikom našega podvzetja, posebno pa mnogim sodelcem in dopisnikom za mnoge duševno podporo.—Ob enem pa prosimo naše vsakovrstne podpornike, da nam tudi v novem letu ne odtegnejo prijateljstva in pomoči.—Za novoletnico prinesemo v dar slovenskemu narodu spravo, katera se je častno zvršila na Goriškem in bode, če Bog da, tudi na druge dele mile naše domovine uplivala blagodejno. Rodoljubje Goriški se bodo po novem letu zedinili v eno samo polit. društvo in naš list bude edino glasilo goriških Slovencev.—Kot tak se bode borili pravo svobodo in blagostan slovenskega ljudstva in pospeševal občni napredok. Če je v težavnih časih zmerom krepko branil slovensko čast, toliko bolj mu bode to zdaj mogoče, ko se mu bodo pomorile misterijalne in duševne moči.

Prepir je jenjal in vse nasprotnosti naj bodo pozabljene, pravi mir naj kraljuje v slovenski domovini; ampak ne gnjili mir, temveč s podvojeno močjo naj se rodoljubje vseh stanov zbirajo pod našo zastavo ter se kot hrabri junaci borijo za svetinje našega ubozega, zatiranega naroda. Mir v domači hiši naj nam prinese novo leto in moč, da bomo z umna svitlim mečem branili domače ognjišče pred vsakovrstnimi sovražniki. Veliko našega imajo slovenski rodoljubje; zatorej pa morejo biti trdni kot skala, navdušeni za vse lepo in dobro, hrabi in strpljivi. — Narod je treba podučevati, omikati in navduševati, in to je težavno, trudopolno delo; delalci na narodnem polju morajo torej biti blagi ljudje, to je, oni sami morajo biti resnično navdušeni.

šeni za narodno idejo, oni morajo ljubiti svojo domovino in narod slovenski, čutiti morajo z narodom ter smatrati narodno čast za svojo čast; čestilačni naj ne bodo za svojo osebo, ampak za narod svoj. — Kole takih nesebičnih, blagih delalcev na narodnem polju bodo s časoma povzdignilo naš nared na visoko stopinjo omijke in blagostana. Podavši se torej z novega na delo in pričenši šesti, tečaj navdaja nas pravo navdušenje in mi zagotovljamo svoje prijatelje, da bomo zmerom hrabro vstrajali v boju za naše narodne pravice, če nas bode narod podpiral. Glede programa bomo v 1vi številki leta 1876 obširnejše govorili; uže denes pa omenimo, da bomo, kakor dosedaj, razpravljalni v prvi vrsti vsa Avstrijska, po tem pa tudi vsa druga evropska prašanja, vse to pa s posebnim ozirom na Slovanstvo. — Naš list bo v prvi vrsti zastopal interes jugoslovenske, v kateri je najboljše zavarovana bodočnost Slovencev, po tem se bo poganjal za edino in skupno postopanje vseh Slovanskih in drugih opozicionalnih poslancev v državnem zboru in bo sploh stal zmerom na strani tistih, ki so za odločno politiko in skupno, pa izdatno taktiko. — Oportunstvo bomo zmerom grajali, kajti listu, kateri živi za više svrhe in za najlepše ideale človeštva, ne pristoja korisnostovje.

In nepokvarjen narod, katerega je treba še le povzdigniti, mora zajemati svojo duševno hrano iz najčistejših studenc. Naše stališče nasproti duhovščini je zaznamovano v poravnavi: mi se ne bomo vtikalni prav nič v duhovske zadeve in se bomo ogibali vseh takih dopisov in rasprav, ki bi vtognile žaliti duhovščino kot stan. Duhovščini pa pripuščamo, da se briga za vse, kar je narodu potrebno iz cerkvenega stališča. Ker pa štejemo mnoge du-

hovne mej prav iskrene rodoljube, povabljanjo jih prijazno, da se tudi oni vdeleži delovanja za narod in napredek v pravem blagem zmislu in nadejamo se, da si bodo duhovščina spravo tako tolmačila, da poslej treba združeno delati in z vsem uplivom širiti narodno zavest, in da v tem obziru imajo vsi tisti enako dolžnost, katera je osoda postavila na celo ljudstva.

Če smo letos spravo prinesli kot novoletnico, želimo in se nadejamo, da bo prihodnje leto narodu tudi v drugem obziru prineslo kak dar, namreč prednugrađbo v Avstriji na podlagi federalizma in pa osvobojenje naših pod turškem jarmom zdihajočih bratov: to so torej naše najiskrenje vošla za novo leto.

Kar pa zadeva lista samega, priskrbeli smo mu še novih sodelalcev in dopisnikov iz mnogih krajev. — Naš list bode prinašal dosti zanimivega in različnega blaga. — Priskrbeli smo tudi, da dobri list še lepo zunanjo in notraju obliko. — Paziли bomo, da bo vse pravilno in okusno in da zginejo tiskovne in druge pomote. — Listu ostane dosedajna cena: 4 gl. 50 kr. za celo leto; 2 gl. 30 kr. za pol leta in 1 gl. 20 kr. za 1/4 leta. — Ozirali pa se bomo odslej samo na tiste naročnike, ki bodo poslali naročino in list pošiljali samo takim rodoljubom in starim naročnikom, ki so dosedaj še zmerom vestno poplačali, kar so bili dolžni, kajti naveličali smo se večnih zadreg, ki morijo duh. Konečno prosimo vse rodoljube, naj širijo naš list po vsej Sloveniji, naj nabirajo naročnikov in agitirajo za naše ideje. Da se soperi vidimo v novem letu!

LISTEK.

Izgledi. Uzori.

(Dalje.)

Izpraznimo srce nedostojnih mislij;
Mislimo tudi za blijanje svoje.
Nikola Tomaseo.

ber izgled i kje so njegove meje,—ako jih sploh ima Korist, ktero dobivamo iz dobrih bukev je v tem, da se učimo iz njih najboljše reči, da jih občudujemo in posnemamo. Zastran tega je tudi trdil lord Dudley, da je koristnejše, večkrat prebirati kake stare bukve, kakor prebrati čisto novo knjigo.

Slavni italijanski pisec grof Alfieri vdolbil se je v literaturo prebiraje Plutarhove životopise velicih mož, kteri so sploh dejstvovali na dokaj nesmrtnih mož, na Rousseau-a, Napoleona in druge. Loyola, ko je bil vojščak pri obleganju Pamplone in ko je ležal težko ranjen na nozi, prosil je, da bi mu dali kako knjigo za kratki čas. Dali so mu: „življenje svetcev“ in branje življenja teh nebeščanov je tako močno njega navdušilo, da je sklenil posvetiti se utemeljenju novega cerkvenega reda. V resnici utepeljil je pozneje zavitarski red in postal je celo sam svetec. Isto tako je—Martin Luter lotil se velicih del svojega življenja vsled prebiranja spisov Čeha Ivana Husa, Ivan Hus pa vnel se je po spisih angleškega duhovnika Witcliffa. Prebiraje življenje svetega Frana Ksaverija navdušil se je doktor Wolff za misionstvo. Zadovne bukvice so v njegovem mlado srce tako močno strast vsadile, da je sklenil, posvetiti se temu blagemu delovanju. Učeni možje in posebno jih nesmrtni spisi so v vseh časih izgled in upoznejmo učenim možem. Eni crpe svojo znanost iz družih. To se mora reči od modroslovev, pesnikov in umetnikov sploh, ki se, da s Koseskim govorimo z umom orože neboječi se znoja na čelu.

Iznajdec treljoda Franklin, ktere so predstavili Francozemu državnemu zboru z besedami: „to je človek, ki je vzel nebesom moči“, pripisoval je svoje uspehe prebiranjem prelep razprave o dobroti, katero je spisal Cottou Matther. V tej razpravi je bil Matther popisal svoje lastno življenje. Lehko se tedaj uvidi, da dober izgled druge za sabo vodi in da se vsestransko razprostira preko vseh rodov. Samuel Drew pripoznava sam, da je imel za uzer življenja, posebno, kar se tiče naklonosti k delu, življenje Benjamina Franklina. Po tem vsečem je ne mogocerči, kako delec se razprostira do-

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici pri Paternolliju; v Trstu v tobakarnicah „Via della caserma 3“

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom: Viktor Dolenc v Gorici. — Rokopis se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljne frankujejo. — Delalcem in drugim nememožnim se naročnina zniža ako se oglase pri uredništvu.

Ustaja v Hercegovini.

(A. Mozirski.)

"Times" angleški list in "Presse" prinašeti kako obširen članek zadevajoč "ustajo v Hercegovini": "susus" oveta članka hocem "Sečnim" čitaljem napisati, da bodo tudi vsak priprost čitaljel vedel, zakaj se bori naš brat Jugoslovan ob Balkanu s krutim Turkom.

Neposrednji uzroki ustaje.

Kaj revolucion je bilo slabo stanje tamošnjih bratov, posebno v oskrbništvu.—V okraju Nevesinje je bila leta 1874 tako slaba letinja.—Kmetje so vse pridele deloma prodali, da so lahko živeli. Radi tega niso mogli gospodarjem odražavati njih del.—Tukaj je bil "casus beli". Ubogim ljudem so vse pobrali. Ako je bilo pa še to premalo, bili so tepeni in v "kajho" diani.—Knezi, kateri so se pri Kajmakah zaradi tega pritoževali, bili so v ječu odpeljani. Nekteri so pobegnili v Črnogorico; tam so bili prijazno, gestoljubno sprejeti in na kneževa stroške so tam živeli. Ob enem so se tačas, vdelečili sej v Centinju, h katerim so zahajali vsi za vojno sposobni Črnogoreci. K tem sejam so zahajali tudi vojvodi Banjani, Maksim Bađević in dva njegova odličnejša kneza.—V Grabovem je bilo 2000 pušk z dotično muncijo pripravljenih.—Poleg tega so desetinski nakupniki (štantaiki ali gospodarji zemljišča. Pis) v Nevesinju še strašno razsajali z ubogim "kolonom"; kar niso mogli sami, pomagali so jim Zapties.—Vse pritožbe pri Kajmakah so bile zastonj.—tako da so kristjani sklenili, nobene "robote" več delati.—Na to je vlada z dotičnimi koraki vplivala, posredovalna in neposredovalna sredstva uporabljala. Večina Kristjanov je bežalo z živino in "Sack in Fackom" v Črnogorico.—Tako so stale reči konec marca v okraju Nevesinje. A prebivalci se niso še do omenjenega časa z orožjem branili.—Prve dni meseca marca je pa začelo tudi uže v Belišču vreti. Vlada je namreč zaukazala, naj prebivalci Belišča in Trebinje dajo 4700 tramov, da se bode zidal most pri Dracidolu. K temu delu so bili kristjani vpreženi in pri najmanjšem ugovoru tepeni. Zarad tega so oni sklenili se ne vdati in tudi delo opustiti.—Mutessarif v Mostaru je na to zaakazal, da naj drugo polovico aprila meseca vojaki v Gacku, Mostaru, Stolacu in Trebinju kristjane ukrotijo in od njih pokorščino terjajo.—O istem času so bili drugi okraji mirni in se niso vdeležili upora.—Le v katoliških krajih so duhovniki agitirali za ustajo, kar je bilo tudi popolnoma opravičeno. Tako so stale reči, ko je še naš presvitil cesar Franjo Josip v Dalmacijo potoval. Prva ekspedicija vojakov v Nevesinje bila je 26. aprila. Kristjani so videli, da pobegnili v gore; knezi (župani Pis.) so pa bežali v Črnogorico.—Kristjani v Belišču so pa sklenili z orožjem vojake sprejeti, ter so prosili vojvoda Maksima. Šinio, Baćevića in Banjanja podpore.—Vojaki so na to povsod na oborenje kristjane naleteli,—kateri so jim branili naprej.—Derviš Paša je hotel poslati h kristjanom deputacijo, katera bi jim poudarjala, da naj se podvržejo sultani in tako zopet domov vrnejo, ali pa naj gredò v Črnogorico.—Kristjani so pa to odbili in predlagali, da le z direktnim sultanovim poslancem hočejo pogajati se.—Knezi iz Nevesinje in Beleca, kateri so bili v Črnogorico pobegnili in so na prošnjo kneza Nikolaja dobili od Derviš Paše dovoljenje, da se smejo zopet vrneti, bili so od turških vojakov napadeni na meji; na-

sta je bitka in dva kristjana sta padla, štirje so bili pa ranjeni.

Nevisinji so se v Črnogoro so se na to pritožili pri knezu v Cetinju. Knez jih pa odgovori: "I dite nazaj, i u bite se, nekdo vam bodo uže pomagal", ter je odposlal tudi Derviš Paši pritožno pismo; dobil je na to odgovor, da je bila—pomota.—Ko se pa oni zopet vrnejo, bili so zopet od Turkov tepeni in knez Giuro Simović razsekani. Krčmar Tuvela, kateri je raji pomagal, je bil grozovito ubit. Nekemu Hia Baniču so na prostem polji glavo odsekali; prinesli so jo na to v urad, ter dejali; "sedaj je eden manj istih, kateri nečuje Turkom pokorni biti."—In kaj je turška vlada na to storila?—Nič.

Bileški knezi so bili potem v Banjani in Ljubomir, in prosili so prebivalce, da bi se uzdignili proti krutim Turkom.—Nevisinji so tudi poročila v Gacko, Stolac, Trebinje in prosili tamošne kristjane podpore; navedli so tudi, da niso sami, ampak da jim bodo "nekdo" pomagal.—Pogovorili so se na to voditelji, ter se prepričali, da Černagora ali—Avstrija bosti v sili pomagali.

Meseca junija pride Mutessarif iz Mostara in Live z dvema kompanijama vojakov v Nevesinje;—a ustaši so jih zopet zavrnili, češ, da se oni le z sultanovim poslancem pogoditi zamorejo.—Poslali so potem Hassan Pašo in Čatlar Effendija tja kot cesarska komisarja; njim je bil tudi neki Patrici, kot zaupni mož dodan.—Nevisinji so pa potem zahtevali, naj bode pri komisiji tudi poslane—črnogorskega kneza. Uslišali so molbo, in prišel je Peko Pavlović ī komisiji. — Ko je tam cela komisija stala, pristopili so vsi knezi pred njo, mej tem ko je 5 do 6 sto oboroženih kristjanov pri Kapavi stalo.—Nevisinji so sledče zahtevali:

1. Da nemajo Turki več nadlegovati njih deklet in žen.
2. Da naj jim pustijo njih vero, in nemajo cerkev žaliti.
3. Da naj uživajo pred sodnijo s Turki enake pravice.
4. Da naj jih vlada varuje proti nepostavnim postopanjem zaptiev (gospodarjev.)
5. Da naj desetinski nakupniki (zehenpächter) dobivajo postavni del pridelka in to o pravem času.
6. Vsaka hiša naj plačuje o vsem 1 cekin letnine.
7. Nobeno delo naj se ne zastonj opravilja, ampak naj se da primerno odškodnino, kakor je navada po celem svetu.

Ako jim oni to dovolijo, hočejo biti pokorni podložni sultanu in vse dosedajne neprijetnosti—pozabiti. Derviš Paša obljubuje vse to storiti, samo da prej-orožje položijo in oddajo.—Nevisinji pravijo, da se niso oborožili proti sultanu, ampak proti krvoločnim Mohamedancem.—Koncem junija ste stale obe stranki pri Nevesinju oboroženi. Kristjani so imeli še malo orožja in muncije.

Začetek ustaje.

1. julija ubili so Turki pri Nevesinju neke—bolne kristjane, kateri so se domov vračali.—Kristjani so se na to razdelili v štiri oddelke; poskrili so se v goro in 3. julija so uže Turke dobro namahali. 6. julija so Turkom vzeli proviant in 47 konjev. Selim Paša, kateri je z dvema batalijonoma čez Stolac v Nevesinje marširal, je bil 18. julija tepen v dolini Dabra.—20. julija so imeli ustaški vodje v Dabri sejo.—Spoznali so tam mej

Strah dati s carsko pomočjo mokroti.
Brijareja sterocega si vkrotil,
Močvirje vekovečno je pregnano,
Meglo od nas za vselej si zarotil.

Pa vrnimo se k človekoljubu Sinclairju.—

Njegovo delovanje se je stopnice čedalje više in više širilo. Zapazivši, da je angleška volna od leta do leta slabša, utemeljil je angleško društvo za vclno. Dobr izgled za izboljševanje volne je on sam ponudil s tem, da je na svoje stroške pripeljal na Škotsko čez vsem sto ovac. Uspeh tega je bil, da se je na Škotskem uvelo imenitno Cheriotsko pleme ovac. Nekteri so se posmehovali tem poskušnjam, ker so mislili, da južna plemena ne bodo se mogla udomačiti v severnih straneh. Vkljub temu nej Sinclair ustavil svojih poskusov in v nečih letih bilo je raztresenih po Škotskim ne manje od treh tisoč Cheriotskih ovac. Vrednost pašnikov je vsled tega močno poskočila, in pašniki škotski, ki so poprej razmerno le malo, da prav malo nesli, dajali so prav lepe dobičke.

(Konec prihodnjič.)

Sv. MIKLJAVŽ.

(Spisal Antonij Leban, Mozirski.)

Iz gornje savinjske doline 3. decembra.—

Sv. Miklavž je prijatelj otrok.—Radil tega se ga otroci jako veselijo.—Uže mesec pred tem godovnem dnevu se otroci pogovarjajo o sv. Miklavžu, ter fantazirajo, kaj bode temu ali drugemu prinesel. Menimo, da ustrežem našim čitaljam, ako jim naslikam narodno šego in navado, katera se godi v savinjski dolini na slovenskim Štajerju predvečer sv. Miklavža dne.—

drugim, da imajo premalo orožja in da morajo črnogorskega kneza za orožje prositi.—Poslali so potem poslance skozi Raguzo v Cetinje h knezu.—Knez pak odgovori, da sedaj nema muncije, in da ima sam zadosta opravka da meje varuje, tedaj jim tudi pomagaťi ne more; ako pridejo pa Turki nad nje, bodo se uže brat je našli, kateri jim bodo pomagali.

To vidši, so se podali Peko Pavlović in drugi z 200 možimi v Rayno, da bi tamšnje katoličane za ustašo pripravili. Ta župa se je tedaj z njimi združila.—V Nevisinji se je tudi prikazal Miko Ballardič, Ljubobratč imenovan, z velikim številom Srbov, ter prinese končani vojni načrt, izdelan od srbske Omladine. 5. avgusta je prišel Ljubobratč v Duče in je tamkaj prevzel povelje na ukaz kneza Nikolaja. 16. avgusta so se združili kraji Zubce, Nevesinje, Bilec, Gacko, Trebinje, Stolac. To so bili tedaj glavni kraji za boj.—Črnagora je začela naše brate dobro podpirati z ljudmi, orožjem itd. Ker so prebivalci teh krajev jako hrabri, predzrni borilci, Turka strašn tepò.—Prebivalci v Popovem polju, Bobani, Sumi so manj hrabri; radi tega tudi čestokrat na avstrijsko zemljo pridejo.—Tu niso posebno ljubljeni od svojih "vojnih kamaradov", ker niso tako hrabri.—Začneje čase so bili Turki jako tepeni in v ustaškem taboru je veliko veselje. Turška vlada menda go to uvidi, da ustašem nij-kos.—Vse kaže, da se led na "zlatem rogu" taja, kajti Turk je menda prepričan, da sè Slovanom se ne doajo "crešnje zobati."—Vsakako Turčija ne more ustašev ukrotiti; druge vlade morajo intervinirati. Berž ko ne bode Avstrija Hercegovino in Bosnijo posedla. Bog da, da bi se stvar po sreči izšla!

Dopisi.

V Sežani 26. decembra 1875. (Izv. dop.) Veselica, ktero je napravila naša čitalnica na sv. Stepana večer v dvorani g. Ivana Skaramange pl. Altomontskega, vršila se je v vseh točkah izvrstno. Gostov smo imeli od vseh krajev, naročito iz Senožeč, Lokev, Rodika, Štorij, Kazel, Dutovelj, iz Trsta in tržaške okolice prav obilo. Igra "Uskok" je bila vsem nazočim prav po všeči. Radost se je brala slehernemu na obrazu. Vsi igralci, posebno gospa Ovek-ova so vloge svoje kaj spretno in lično dognali. Jucika, dekličica je tako nježno in milo in vendar krepko Kračmanovo balado: "kmet v risu" deklamirala, da se je morala vsled dolgotrajnega pleskanja hvaležnemu občinstvu zopet pokazati. Isto tako je g. Franc Kanalski "zgubljen raj," balado Ivana Vesel-Koseskega v obeno zadovoljnost govoril. Zbor pevec, ktere je g. Heidrich iz Trsta preko Bazovice sabo prispejal, prouzročil je toli pri besedi, kakor tudi pozneje pravo navdušenost; pevci so prav za prav k temu ponajviše doprinesli, da je veselica tako sijajna bila. Vsakdo se je gotovo sè željio od njih poslovil, da bi jih čim prej je mogoče zopet slušati zamogel v našej prijaznej Sežani.

Po besedi se je mladina v prostornej dvorani pri brenkajočej glasbi kaj radostno sušala, starejši možaci pa so se posedli za okrogle in vogljate mize in pri bočalu črnega kraševea so si gasili večno človeško žejo. Posebna čast nas je doletela, da smo imeli v sredi svoje slavnega slovenskega pisca Frana Cegnarja. Njegova

Končan je kratki zimski dan.—Tam na dalnjem nebesnem parobji se svetijo rumene megljice od zahajočega solnca posijane.—Beli sneženi vrhi iskravo odsivajo v bliščeti večerni zarji spominjajo nas na sladko—otožne ogrevajoče jasne sanje nekdanje. Preko prostranega obzorja pak uže bledi zala rudočica, in gosti mrak se počasi vlega na "bogoljubne prebivalce savinjske doline."—Bela plahta pokriva hrib in plan.—Lipa, katera je v poletnem času stala v najlepšem eventus ruševje—belim slovenskim dekletu enaka, tam sameva in moleva gole veje v zrak; v istini podoba starega, grbastega, zapuščenega — dekleta. Smreka zdihuje pod težu snežnega bremena, moreda bolj nego v bogi prepoljeni briski osel.

Rabci in drugi ptiči kateri se kaj radi hišam bližajo so utihnili, ter poskrili se po varnih, gorkih zavetjih—bolj nego leni Turek oboroženega, hrabrega Jugoslovana se boječ.—Krasna večernica se je uže prikazala na obnebju.

Bledi polumesečni krajec počasi jadra za temni oblaček in mračne sence hite odevat pregrešno zemljo.—Skoro v vsaki hiši uže lučica berli. Mamica oni smredujo za pečjo; kolovrat vrtijo v nagleni diru tanke nitri na klopček navijajo. Domača "muca" čopi pri gospodinji, rep ima ovit okoli nog; vsesa nateguje in po sobi gleda.—

Hišni varuj "stop" leži pod pečjo z tacu po ušesu se praskajo. V zvoniku zapoje večerni zvon, sipaje svoj blagoslov po prijazni dolini, kjer je dobro in veselo biti.—Mamica ali bo že kmalo prišel sv. Miklavž? "sveto noč je uže odzvonilo" vpraša mali Tonček mater za krilo držec.—"Kmalo bode prišel" odgovori ona in poljub sledi njenemu odgovoru.—Jaz budem sedaj mizo in stole pripravila in menim, da se ne bode dolgo mudil.—"Tonček! Ali bode pa znal moliti oče naš?"

Po njim se je začelo umno obdelovanje polja in racionalno spravljanje poljskih plodov; on sam je delil razne premije, da bi svoje rojake k poljedelstvu in obrnosti spodbujal in tako je pologoma odihnil čisto novo življenje v grofijo Caithmesko, in ta grofija, ki je bila ena najslabših okrajev severnega Škotskega, v katero je bilo tako rekoč, skoraj ne mogoča uesti kako izobraženost in omiko, služila je se svojimi cestami, svojim poljedelstvom in se svojim ribarstvom v izgled vsem podobnijim pokrajinam.

Zapustim na trenotek Škotsko in obrnimo se na druge zemlje Evropske. Kdo nej se slišal praviti n. pr. o Nizozemskoj, nekdanjej avstrijskej province, ktere nekateri strani nižje od morja leže? Kos za kosom zemlje je tamkaj pridna, neutrudljiva človeška roka oteha lačnemu morju in spreobrnola v rodovita tla. V prejšnjih stoletjih je bilo severno Nemško večinoma močvirnato. Nепresegljive megle pokrivalo so zimoj in letom pokrajine današnjega Pruskega kraljestva. in glej tudi tamkaj je železni človeški dlan izusil močvire in na krajih, kjer so poprej večinoma le jezerske rastline raste, zibljò se denes prijazni rženi in ječmenovi valovi. Taka in enaka dela izvršil je človek tudi v drugih pokrajinalah evropskih, azijskih, afriških in ameriških.—Morda se bode še kateri bralec teh vrstic spominjal, kako je še pred tri desetimi leti vlačila se jesenska temna meglja po ljubljanskem svetu. Kdo jo je pregnal? Človeški lum in dlan, mož, Ivan N. Hradečki, ljubljanski župan, mož, kateremu je bila mari, ne nemškutarja, nego sreča Ljubljane in dežele. Vredno je, da postavimo sim v odlomku besede našega Preširtega, s katerim je v vedeni blagi spomin vkoval dela poštenjaka Hradečkega:

Bežati moraš, hoti ali ne hoti!
Ti mieli si, ko dela si se lotil,

jedrnata napitnica na zdravje Sežancem je vzbudila gromovite živoklice.

Spol se je od lanjskega leta sim začelo v našej Sežani narodno živenje nekako vzbujati. Razne veselice, združene z govorji, petjem in igrami, ktere je napravila naša čitalnica, so temu dokaz. Se ve, da smo za to veliko bival dolžni g. Ivanu pl. Skaramangi, kateri nam je v take svrhe vselej blagovoljno svojo dvorano prepuštil in pri tej priliki ne moremo nikakor pozabiti na njegovega kaj pridnega, za našo stvar vnetega vrtnarja g. Josipa Pečenka, ki je vselej doloma po nalogu svojega gospodarja deloma pa po lastnem nagibu za ozaljšanje dvorane in za napravo vele prijaznega glediščnega odra najviše pripomogel. Hvala iskrena tacima možakoma!

Nekako mora že biti v večnej osodi sojeno, da nej veselja brezi žalosti. To je i pri nas. Poleg drugih sta posebno dva slučaja, ki nam sicer miroljubno kri stresata. Ko se je namreč igrala igra Uskok, nahajali so se v bližnjem izbi neki visoci, celo plemeniti gospodje loveci iz Trsta pri večerji. Če prav so ti gospodje prav dobro vedeli, da se v dvorani, seženj oddaljenej, beseda vrši, so kakor navlač vratna svoje izbe na stežaj odprli in so tako močno prepevali, da se je njih nepriljubno obnašanje še našim kmetom prečudno zdelo. Od gospode tako izobražene ne bi nikdar kaj enacega mislili. Prepričali smo se zopet, da loveci ostanejo vedno le nomadi. — Če prav je uže ves svet in sicer uzej davno pripoznal, da pripomoga glediščne igre najviše k ljudskemu izobraženju, so vendar le glediščne igre našemu plovjanu še vedno bud trn v peti, in predzrnolse je ta sveti mož celo jasno v božjem hramu svoje verne ovčice od igre in sploh od veselice odvračati. Drugod bodo ljudje mislili, da je to neverjetno in vendar je tako. Več besed ne bomo o tem zgubljivali, ker bi sicer služile našim vrlim Sežancem v nečast.

Clovek.

V Kopru na sv. večer 1875. (Izv: dop.) Oprostite da Vam ni jsem prej poročal o naših šolah v Kopru. Želel sem prej pregledati in natančneje poizvedeti to, kar Vam tukaj na kratkem poročam. Na dan vseh svetih sem prisel semkej v Kopr; šolo smo pa 4. nov. začeli. Mesto Kopr je staro mesto, neredno zidano, polno spominkov benečanskih časov. Hiš je okolo 1250 pa malo prebivalcev. Ulice so zelo oske in umazane, in po noči nij varno po njih hoditi. Ljudstvo je popolnoma italijansko, čudno je pa to, da imajo kmetje v okolici zemljišča, v mestu pa stanovanja. Inteligenco je precej, pa vso so zelo leni in skopi. Obrtništvo nij nobene. Morje obdaja na holmu stoječe mesto od vseh strani. Dve cesti družite mesto z deželo. Poslopje naših šol je provizorično, kako nepripravno in nezdravo, morda je bil tu nekdaj samostan. Nas dijakov je 120. večina Lahov, Učni jezik je nemški, saj do zdaj je bil, slišal sem pa iz gotovega vira, da bodo Italijani za tri leta prosto nemščine vsaj kot učnega jezika. Mi pa smo vedno zadnji, za nas nobeden ne skrbi, in nemško bodo vse ostalo. Kar se učiteljev tiče, nijsmo popolnem zadovoljni. Slovenčino predava ljudski učitelj g. Poniž provizorično. Za pedagogiko nijmamo učitelja, namestuje ga Šab, Slovenec, profesor zgodovine.

Novi vodja gosp. Revelante, bode predaval pedagoško v italijanskem tečaju. Imanio pa tudi nekega učitelja iz Ročinja pri Kanalu doma. Ta nij ne Slovensec ne Nemec ne Italjan. Uči pa nemško, geografijo, naravoslovje, italij. in telovadbo, pa kako?

Še Vam moram opomniti, da smo dozdaj z Italijani skupej bili, in da so v pedagoški i fiziki pol uže nemško pol pa italijansko razlagalo, ker Italijani še brati ne znajo nemški, tem manj pa govoriti.

Mi smo zelo nezadovoljni tukaj v Kopru, nijmamo ne biblioteke, ne potrebnih šolskih preparatov, ne kar je naj važnejše, nijmamo vadnice, razun **otročičev** v prvem razredu.

Naša stanovanja so zelo draga, pod 18 fl. se ne dobijo. Vsaka reč je draža kot v Gorici

Italijani so zelo fanatični, kamor pride, nas z grdim očesom gledajo. Oni so nam tako sovražni, da skovanje kterskoli krčme, če je še tako poštena in čedna kipela. Misili so torej spuntati se. Nedelja je bil žalosten dan za nas. Vse lahontvo se je zbiral pred stolno cerkvijo. Nekega Italijana s Trsta je nek doktor (juris) Gambini povozil po desni roki, meně, da je Slovensec. Pred gostilno „Radecky“ je nek lahon vstavljal nekega pripravnika, Laha iz Trsta, nastavi mu revolver na prsa ter ga sprašuje, ali je Italjan ali Slovenec. Akopram je bil Italjan, nij bil tako hitro še prost. Izpuli se mu iz rok in skočil v gospodino (Radecky), bil je pa ubogi rovež iz gostilne vržen. K sreči pride en finančar Ljubljana ter sprejma revža domu. Božje mili, kaj bi bilo tu, ako bi bil oni Slovenec. Isteča dne so še celo o poldne na ulici nekaterje pripravnike kamčamo letošnje leto vsi srečni. Pritožimo se torej v njegovi moči za naš storil.

V kratkem rečeto, pregnanci smo v tujem Kopru. Tu nij priložnosti nočene, olikat se za pozneje čase, učiteljev nam tudi majka pravji. Zdi se mi, da se spomnim na goriško peparandijo, kakor da bi bila koperška peparandija rva na svetu ustanovljena, tako posamežkanje in v nerku je vse tukaj. Mi podemo pa vedno ostali trdni zves sinovi naše milie matere Slave.

Politični pregled.

Božični prazniki so dali povod mnogim dnevnikom k razmišljevanju; a vsi članki so brez posebnega pomena in v otrani politiki nijmamo za znamovati nobesue posne novosti.

Deželni zbori so kakor se oficijalno iz Gradcaporoča, početkom marca sklicani.

Iz Prage se oficijalej „Pol. Corr.“ piše, da je bil dr. Pražak tijá pšel in s staročeskimi poslanci govoril, svetevaje in, naj bi vstopili še oni v rajhsrat, da opozicijo vzdijo. Dogovarjalo se je tudi o ustvaritvi slovanske strake v Avstriji.

hruščjo „špicparkeljni“ z velam rožlj aje v sobo. Postavijo se okol otroka, kateri pa moliti in žugajo mu, ga odpeljati. Otrok v nepopitrem strahu začne joka, je moliti od sv. Miklavža za viano molitev, kar zbudí občini smeh m: mnogobrojno hanzočimi poslušači, kateri iz radovednosti od hiše do hiše sv. Miklavža in njegovo družbo spremljajo. Poi prinese gospodinja „firtel“ (bokal) vina na mizo. S. Miklavž, angelja in „špicparkeljni“ pijejo ono vino, roci odhajajočemu sv. Miklavžu roko poljubijo; on jim poslovljši se od hiše, priporočuje, da naj bodo pri, ter jim oblubuje, da jim bode po noči kaj prinesel in odide v drugo hišo.

Tako obiskuje sv. Miklavž s bolj bogate hiše, kjer so otroci in je tudi prepriča da piti dobi. — Ko se pa sv. Miklavž, njegova dva angelja in „špicparkeljni“ uže precej dobro napijejo, prenjo vse meje dostopnosti, — kajti ljudi, posebno žene, radi lovijo, kakor pustne šeme, čes, da morajo biti. Ako se to ne zgodi planejo „špicparkeljni“ nad hoteči jih ukleniti. Na tleh, v snegu, se vrti cela pica teh „viših in nižih bitij.“ Dosta krati se zgoditi, pristopijo še drugi ljudje napadenemu na pomoč; pojed sv. Miklavžu mitro in škofov palico. Sv. Miklavž, angelja in „špicparkeljni“ so tepeni, kajti trde, neki jim nalagojo na črepino, ter morajo na vse vse bežati, da se vse za njimi kadi.

Jaz čislam take „narodne šege“ in sem jim popolnoma prijatelj, a nikakor ne dobrojem tako netaktno, nedostojno postopanje, katero se čestokrat godi. Slišal sem tudi staro babilo terajati rekši: „To je pa grešno, jaz nijsem nič „cuna“ z takimi puobi.“ A „greh gre v meh, meh poda greh ven skoči“, je dejal isti, ki je „everl“ šp v maslu. — Prosiki.

Polski „Dziennik“ dosedaj najbolj ustavoveren list, pravi da odslej v Galiciji zaupajo smo še ne pogojuo v krono.

Postava o upravnem sodiščibaje kmalu izide in se jannarja državnemu zboru predložena.

Mesto predsednikovo se od kraja ne bode zasele, ker ga hoče minister Lasser za sebe prihraniti.

Hrvatskim poslancem je „Politik“ oditala, da so glasovali tudi proti slovaški „Matici.“ Temu „Obzoru“ ugovarja, rekoč, da Hrvati nijso mogli nizni proti glasovati pri priliki Tiszovega odgovora, ker nagodbena postava jim prepojede, govoriti in glasovati v stavrah, ki so notranje ogerske.

— Belgradski „Istok“ graja srbsko vladu, da ogersko-srbskej „Zastavi“, ki je vendar patriotično srbski list, brani pot v Srbijo, ali v Srbiji sami pusti izhajati časopise, kakor „Oslobodenje“, ki ne razumljene fraze o republiki, komunstu in odpravljenji familije mej mladi narod medejo.

Iz Risanja se dalmatinsku „Nar. L.“ poroča, da se je okolo 5000 turških vojakov vstavilo zapovedniku Rauf-pasi, ko je hotel vojsko iz Trebinja voditi. O Bulgarski se ruskemu „Golosu“ piše: Tukaj se strašne reči gode.

Razbojstva, umorstva in drugi zločini dogajajo se dan na dan. Da bi Bulgari imeli orožje, uže davno bi se bili vdignili. Največjo nevoljo delajo Bulgarom oni Čerkezi, ki so se menj nijm na selili in smejo vse početi. Turki v gorenej Bosni so dopisnika v „Deutsche Zeitung“ uže izpustili na reklamacijo krajišne generalkomande in nemškega konzulata v Sarajevu.

Turški vladni časnik „Turquie“ prinaša oster članek proti Črnejgori in zahteva, naj Turčija govorja zadnjo besedo s Črnomorom. — Po tem kar zadnji „Glas Črnomorca“ piše, bi bilo to Črnejgori — še ljubo. Zato menda je vzela pet milijonov na posodbo, sicer jih ne bi potreboval.

Grška zbornica je začela obravnavo o sodniški tožbi proti bivšemu ministerstvu Bulgaris.

Rumunska zbornica je odgovorila v adresi na knežev prestolni govor in gledé vnanje politike meni, da je položaj Rumunije tak, da mora nasproti pogodnjem onkraj Donave neutralna ostati. — Znano je, da so zdaj v Rumuniji takozvani konservativci na krmilu, ki so protivniki prave narodne romanske stranke, katera drugače sudi.

Iz Pariza se piše v „Indépendance belge“ da je pismo Mac-Mahonovo do Buffeta obžalovanja vredna napaka, ker bode prouzročilo nove boje in intrige. Maršal se je nepoklican mešal v volilni boj, ali s tem Buffeta ne bode rešili.

Francoski predsednik republike je čestital Buffetu zarad njegovega znanega reakcijonarnega govora. To je znamerje, da odločne ministerske krize v boljšem smislu nij pričakovati. — Thiers je prevzel kandidaturo za senat v Belfortu, pak je povsod drugod odbil jo. Če bodo tudi drugi tako delali, ne bodo torej pri tej priliki dvojnih, trejnih itd. volitev, s katerimi so se prej na Francoskem vodje čestili.

Francoska narodna skupščina svoja poslednja dela vrši, da se bode potem sama razpustila in bodo 23. jan. volili senatorje po volilnih okrajih in potem 20. febr. p. l. poslanci v novo skupščino. — V zadnjej 24. t. m. je govoril minister Buffet precej reakcijonarno: za to, da se obsedno stanje še obrani; proti tiskovnej svobobi; pozivlja konservativce naj bodo jedini pri volitvah.

Preko Londona se iz Filadelfije poroča, da je mej severno Ameriko in Španijo nov prepričač za Amerikanske združenje države očitajo, da je Španija s tem amerikansko neutralnost oskrnila, ker je italijanske prostovoljce sprejela na Kubo. — Videti je, da bi Amerikanji radi Kubo imeli.

Razne vesti.

(Koncert v gorškem gledališču). Denčači večer je bil pomemljiv za vse Slovence in Slavčev prvi nastop smerio zabilježiti mej najlepše dogodke na narodnem polju. Vkljub velikim zaprekam, katere so se nam napravljale od uže znane strani, je bilo gledališče včeraj polno; čez 600 obiskovalcev večinoma Slovencev iz vseh krajev na Goriškem in tudi mnogo tržaških bratov je

bilo v in parteru, na galeriji in tudi v ložah zapazili smo mnogo goriških Slovencov. Vojaška godba, katero je blagovoljno dovolilo divizijsko zapoveljništvo v Trstu (mestno godbo je namreč magistrat odrekel) je kaj izvrstno godila 2 težka komada. Slavčevi pevci so nastopili še v večem številu, kakor smo se nadejali; bilo jih je gotovo čas 120; peli so prav izvrstno pod vodstvom vrlega Hribarja, kateri je pri tej priliki pokazal, da je kosova in težki nalogi. Petje je šlo tako dobro in prečizno, da se tega nijsmo nikoli nadejali, s posebno navdušenostjo je pel zbor „U boju.“ Skoro vse pevske točke so se morale ponavljati. Slavčev spev in Domovinsko kompozicijo, ki ste občinstvu sploh dopadali. Gosp. Neugebauerjeva, naša rojakinja, je izvršila svoje naložno prav dobro, v nji smo spoznali popolnoma izdelano povkinje; lep glas in simpatična osoba tudi nij malo pomagala, da je bilo burno až lavdiranje. Goriški Slovenci podarili so ji venec: G. Windspach se moramo prešredno zahvaliti za trud in požrtvenost; on je dosti pri-pomogel, da se je koncert tako sijajno izvršil. Na glasoviru pa daleč nij mojšira njemu enacega. Violinist g. Frontalli sme skoro tekmovali z mojstri; on igra občutljivo in dovršeno.

Koncert je po velikih stroških še zmerom prinesel ubogim pripravnicem čas 300 gold. podpore, Blagob. koljub, grof Giulay sam je dal 100 gld. Ta kratki popis je spisan v gledališču in ker nijmamo več prostora in časa, bomo prihodnjič govorili bolj obširno o tem za našo reč važnem koncertu, pri katerem je Slavčev aijajno dokazal, da je res to, kar se je od njega pričakovalo. Krasna ideja je postala kri in meso.

(Svetovanski pevci bratom pevecem v Gorici!) Svetovanski pevski zbor občaljuje, da ni vstani slavčevega koncerta se vdeležiti, pa upa, da bodo prihodno leta 1876 v društvo „Slavca“ se vvrstil, ter skupno sodeloval. Zato prosi, da mu ne bode slav. društvo „Slavčec“ zamerilo, ter mu iskreno voši dober uspeh in srečno veselo novo leto 1876. Naši pevci želijo da blagovoli uredništvo njih vošila itd. v svojem cenjenem listu objaviti.

(Mladi umetnjalci Krežma) je pri zadnjem koncertu v Trstu dobil laborov venec; na svilnatem traku so bile italijanske besede: „Go-sodu Franji Krežma, dudežu umetljnosti, v Trstu 24. dec. 1875.“ Kako ste ga uže vi sodili, nemškutarji ljubljanski?

(Mojni boliki svet v Možirju) napravi dne 2. januarja 1876 zvečer veselico v gostilnici gosp. Jože Gorčarja z tombolo. Izigravala se bodo v domači deklinski šoli izdelana ročna dela – Cisti dohodek je namenjen v podporo ubogih učencev. Naslednje se bode vršilo petje i ples. K omenjeni zabavi najujudnejše vabi vse prijatelje šole in mladine možirske krajne šolski svet. Pred tombolo se bode vršila igra: „Bob iz Kranja.“

(Brokuren) Pod tem naslovom izdava avstro-ogrsko uradsko društvo na Dunaji vsako leto almanah, pri katerem sodelujejo najboljši avstrijsko-nemški pisatelji. Tudi letnik za leto 1876 je prinesel mnogo zanimivega gradiva in mej drugim kratek a jedernat životopis Prešernia in prav dobro prestavljen „Neiztrohneno sreco, Izgubljena vera“ in sonet o Petrarki. Gospodu Pennu, ki je to preskrbel, moramo biti prav hvaležni, kajti on je slavo našega Prešernja še najbolje čez meje donačega obzora razširil. Mogoče, da o priliki obšrinec sporočimo ob imenovani knjigi.

(Vabilo na naročbo) „Slovenska knjižnica,“ zbirka izvirnih in prestavljenih romanov, povestij, dram itd., začne v Ljubljani tiskom „narodne tiskarne“ po novem letu izhajati. Prvi zvezek, nov izviren Jurčičev roman „Doktor Zoher,“ izide 10 januarja in potem vsak mesec ali dva ali jeden velik zvezek. Naročiti se mora najmenj na prve 3–4 zvezke (znašajoče 40 tiskanih pol.). Vse gospode naročnike, nabiratelje prosimo, naj pošljeno naročino 2 gl. za tri, resp. štiri zvezke (prečrteneno po 6 kr., za dijake po 5. kr. tiskano polo), administraciji „narodne tiskarne“. Nabiraleci mej dijaki, morejo poslati tudi za posamezne zvezke, za prvi po 50 krajcev. Oglasiti se prosimo brž, da vemo koliko iztisov založiti, ker je prvi zvezek uže v drugej poli v tisku. Dosedaj se je oglasilo komaj toliko naročnikov, da se bode tisk in papir plačati, tedaj se zanašamo, da bode se mnogi na novo oglašili.

(Vabilo) k XI. občnemu zboru Matice slovenske 12. januarja 1876, leta ob 3 uri popoldne v dvorani čitalnice Ljubljanske. Vrsta obravnav: 1. Nagovor predsednikov. 2. Porocilo tajnikovo o odborovem delovanju od 19. maja 1875. I. do 1. januarja 1876. I. 3. Račun od 13. septembra 1874. I. do konca decembra 1875. I. 4. Proračun za leto 1876. 5. Volitev 3 udov, da pregledajo in presodijo družbeni račun vsled §. 9. lit. a) Matičnih pravil. 6. Volitev 9 odbornikov in sicer namesto 8 odbornikov 1871. I. voljenih: a) Ljubljanskih, ki so gospodje: Marn Jožef, Pleteršnik Maks, Praprotnik Andrej, Solar Janez, Žakelj Franjo, in pa namesto letos voljenega gosp. Franjo Ravnikarja, ki volitve ni sprejel; b) Vnajnjih tudi leta 1871. voljenih, ki so gospodje: Čigale Matej, Einspieler Andrej in Gabrijan Jurij. 7. Nasveti pozameznih družbenikov. Oponiba 1.

Pri volitvah odbornikov Matičnih se vstevajo tudi volilni listi takih družbenikov, ki niso mogli sami priti, pa so svoje volilne listke odboru poslali tako, da ni pravnična zaračuna kake prevare (§. 11. pravil). 2. Opomba 2. Račun za preteklo poldrugo leto, ki bode 8 dni pred občnim zborom v Matični pisarni ležal družbenikom na ogled, in proračun za prihodnje društveno leto, kakor tudi volilni listki se v zbornici razdeli naročnim družbenikom. Za odbor matice slovenske v Ljubljani 15. decembra 1875. Dr. Janez Bleiweis, prvosrednik Ivan Tušek, tajnik.

(Iz Štupe) v Hercegovini nam piše prijatelj: Čuli ste gotovo o slavnih zmagačih ustašev in popis zadnje velike bitke pri Goranskem bi bil dokaj zanimiv za naše ljudi; a za zdaj ga moram še dolžan ostati. Sreča junaška in božja pomoč je na naši strani. — Ljubljanič zbira in pomnožuje svojo vojsko, to dni je krenil z vso njegovo močjo za Grebeč. Pri nas je Francoski kapitan Barbieu; on je poveljnik internacionale legije, pri kateri smo tudi mnogi Slovenec, Hrvatje in Čehi. — Ta legija bo narastila do spomladni na več tisoč mož. Zarin, ključ k Trebinju, je propala in to je naša posebna zasluga. Naše delo je težko, ali brača! mi se ne vdamo, kosti kralja Markoviča kličejo na sveto delo, nedolžni otročiči Hercegovskih mater, kličejo na pomoč. — Brača, brača pomozite dragim bratom, kajti barbarstvo preseza sve meje, kadar se Turki ne morajo nad nami osvetiti, osvetijo se nad nedolžnimi ženami. Nepopisljivo Vam je tajno stanje revnih naših bratov. A upajmo, jugoslovanska sila krila bode z lavonovim vencem čela onih, koji se za to sveto delo osvetijo.

Veliko, veliko bi Vam napisal, a stvari, koje bi Vas bolj žalile, kakor ržveselile, rajši zamolčim. Bode pak enkrat Hercegovce si svoje svete pravice priboril, odkril Vam bode tistikrat tudi svoje rane, i takrat brača še le Vam mogoče bode nepopisljive mučke i žalosti poznati. Meni se roka trese, ko Vam, bratje, ta listek pošljem, ker sam dobro znam, da Vi si vse drugače mislite, kakor je reč v resnic.

(Vabilo.) Podpisani naznanja g. udom komenske kmetijske poddržnice, da bož zbor v nedeljo dn. 9. Jan. 1876 i to v šolskem poslopju koj po prvi sv. maši. Program: 1. Volitev zastopnika kmet. poddržnice v centralni odbor. 2 Različni pogovori i predlogi i. t. d. Kmetijska poddržnica v Komnu dne 30. Dec. 1875. J. F. Forčič predsednik.

Dr. John Yate-jeva
Fiorilli a.

Ocenjena razpošljiva zaloge pri Albin Müller-ju, kemikarju v Brnu, rastlinski ustni čet, je najboljše sredstvo za ohranjanje zob, ostriani smradljivo sapo, ter je podeli prijetno čvrstost, ozdravi zopet krvaveče in oteki zobno meso, zaborani gnijeljivo zoj, je utro in ohrani inflamacijo v grlu in goltancu à stekleničica 60 kr.

Dr. John Yate-jev

Sera zobični prašek,

očisti tako zok, da se ne odpravi samo vsled vsakdanje rabi običajno neprjetni zobični kamen, nego zobrahna glazura, belina in čvrstost se s tem pospešuje, à škatlja 40 kr.

Dr. John Yate-jev

Prompto-Olivio,

(kapljice za zobe) garantirano sredstvo potoljati brzo in z vseh vseki zobo-bol. 1 etui s pripovedljivo volno 40 kr.

Dr. Borbáver-ja

Turške krogljice.

prežekovane krogljice za odstranjanje zmrzljive sape, ki izvira iz ust vsled pušenja tabakovega ali vsled zavilitih spirituoznih napojov itd. zelo potrebne pri obisku boljših in olikih krogov, pledičev, plesov, salonov itd., à škatlja 40 kr.

Dr. Borbáver-ja

Splošno zeliščno zdravi o za želodec.

Ta aromatični in močni destilat je izborni sredstvo zoper slabno prehladjenje, in iz tega izvirajočo netečnost k jedi, pěhanje in napenanje, nervozni glav-bol, pekočino, želodečno prehladjenje in trganje, bledičico, glise, splošno pri vseh bolezni, ki izvira iz slabega prehladjenja, à steklenica 50 kr.

Müller-jeve

Zeliščne prsne krogljice.

znamenito olajšajoče sredstvo zoper kašelji téčko, prso-liol, diahanje, suhi kašelj, hripanje in zoper vse šegetalne bolezni v prsh, à škatlja 30 kr.

Phiokome

(zeliščna-pomada), v svoji glavnih razdelih narejen iz rastlinskih oljev, oranžne lase in brado in glavi v izvirnej lepoti in moči, zaborani vsako stvorenje luskui na glavi, ter pospešuje rast lasij znova tam, kjer jih prej nij bilo, ozdravi v kratkej dobi vsakovrstno lasko bolezni, naj se učeno zove kakor hoče in nij troba zdravniške pomoči pri laseh in drugih enakih nesmislov. Učinek te pomade je čestokrat čudoviti 1 eleganten stekleniček pot 1 gold.

Orientalno lepotično mleko.

Mnogi imajo zahvaliti svojo lepo, čisto, belo in mladolično kožo edino le „oriental nemu mleku“ Vse na obrazi ali koži se nahajajoče napake, kakor: pege, živje, itd. samorodna rudečica, zagoreloč brazde, kožavost itd., izginejo v nekolikih dneh in na mestu njih nastopi nježna, mladostna barva. Vse je tako gotov, da se garantira popolna neškodljivost, à steklenica 1 gold. 50 kr.

Gori omenjene specijalitete se prave dobivajo: v Gorici v lekarinci Kürnerjevi na Trayniku

Z BOGOM!

Odhajajo iz Gorice, kjer sem preživel najlepšo dobo svoje mladosti, se prisereno poslavljam od vseh priateljev i znancev!

Tone Ferfila

POZOR !!!

Z 20. marcem 1876 da se v najem lepa, gospodska hiša v Vipavi, št. 79. Pri teh je 1 soba za krēmo in še ena soba, potem kompletna pekarija, kuhinja, štala, velik borjač. v prvem nadstropji 5 velikih sob, mostovž.

Hiša ima lepo logo na glavnem trgu. — Kedor hoče najeti to hišo, naj se oglesi pri upravnosti „Soče.“

Karol Zanetti

Kašelj

najhujši ozdravijo imenitne pastilje

Menotti

Selditz-Moll

edina in glavna zaloge v lekarnici Zanetti, prodaja se po 1 gld. škatlja.

Ekstrakt iz Tamarinda

najboljši in najmočnejši, kolikor jih je bilo dozdaj izdelovan v raznih lekarnicah. Hiter pripomoček proti zagerjenosti, notranjem katara, prsem prehlađenju, driski, stanje samo 40 soldov.

Zdravilni fluid

za konje (Restitutionsfluid) Ta lek ima lastnost, da izdržuje konje dolgo časa pri moči.

Eina steklenica stane f. 1.20 z navodom vred.

Pagliano Sirup

prvi iz Florence.

Caj Wilhelm in Köllör

za čiščenje krvi.

Hofmanova Odontina

proti bolesti zobov. Najhujša in neprejeljiva bolečina na jenja preeej, če se eno kap'jo tega leka vlije na bombaž in dene v votel zob.

Edina zaloge vsakovrstnih mineralnih vod in sledčih posebnih lekov:

Absent Montovanov iz Benetek. — Prava Magnezija angleška Heary. — Kroglice Blancard in Vallet. — Zobna zmes Pfeffermanova. Popp, Suin de Buotemart. — Arabska Revalenta v prahu in testu. — Prah za olajšanje prebavjanja dr. Gölis-ov. — Pastilje Vichy Bilin, George. Milo iz zelišč Borchard-ovo. Glicericina Hoffman. — Mesni ekstrakt Liebigov in vsakovrstna homeopatična zdravila.

Na Travniku prva lekarna sem od skofije.

Pretergani ali kilovi ljudje

najdejo najboljšo pomoč, če si naročijo mazino proti kili (Bruchsalbe) od Gottlieb Sturenegger in Herisan (Schweiz). Mnoga spričala so pridjana navodu za rabo. Pomoč je hitra in golovo. — Dobi se v lončkah za 3 gld. 20 sold. pri omenjenemu Starzeneggerju, ali pri Josef Weis, Mohren-Apotheke Wien, Tuchlauben N. 27 ali pa pri Sigmundu Mittlbacher, lekarničarju v Zagrebu.